

Advokatfirmaet Vogt & Wiig AS
Ole Rieck
Postboks 1213 Sentrum
5811 BERGEN

Deres ref.:

Vår ref.: 2011/812
MAB ANFA 574

Dato: 09.11.2011

Avgjørelse - A2011-46 - Gjøvik Kirkelige Fellestråd - konkurranseloven § 12 tredje ledd, jf. § 11 - Avslag på anmodning om å gripe inn

- (1) Konkurransetilsynet viser til klage fra Sibi AS av 26. oktober 2011 hvor det gjøres gjeldende at Gjøvik Kirkelige Fellestråd har handlet i strid med konkurranseloven¹ § 11.

Sakens bakgrunn

- (2) Sibi AS er totalleverandør av likkister og gravferdsutstyr, med produksjonsanlegg i Os kommune. Sibi AS produserer og leverer i hovedsak koniske kister, det vil si kister som smalner inn ved fotenden. Sibi AS er ifølge egne opplysninger blant landets største kisteprodusenter, og har i lengre tid levert kister til begravellesbyråer på Gjøvik og omegn.
- (3) Gjøvik Kirkelig Fellestråd (GKG) er et organ innen Den norske kirke. Hver kommune har et kirkelig fellestråd, som sammensettes av representanter fra de valgte menighetsrådene i kommunen. Rådet skal blant annet ivareta administrative og økonomiske oppgaver på vegne av soknene, samt utarbeide mål og planer for den kirkelige virksomheten i kommunen.²
- (4) GKF drifter Hunn krematorium, som er det eneste krematoriet i Oppland fylke.
- (5) GKF har nylig kjøpt inn en krematorieovn som er beregnet på rektangulære kister. Ovnens har en rektangulær innføringsplanke som kisten settes ned på før innføringsplanken løfter kisten opp fra gulvet og fører den inn i ovnen. Sibi AS sine koniske kister har kistebenen som ikke er bredere enn innføringsplanken, noe som medfører at fotenden ikke blir stående trygt på innføringsplanken. GKF har på grunn av dette informert Sibi AS muntlig om at de ikke vil ta imot Sibi AS sine koniske kister for kremering. GKF mener ovnen ikke kan håndtere kistene uten at benene på den smale enden av kisten tilpasses. Dette ønsker de ikke å gjøre av både sikkerhetsmessige og etiske årsaker.

---

¹ Lov 5. mars 2004 nr. 12 om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammenslutninger (konkurranseloven).

² Lov 7. juni 1996 nr. 31 om Den norske kirke (kirkeloven).

- (6) Sibi AS anfører at de på grunn av krematoriets krav om rektangulære kister, vil miste størsteparten av kistesalget sitt i dette området. Eventuelt må Sibi AS legge om produksjonen til rektangulære kister.
- (7) Sibi AS ber av denne grunn Konkurransetilsynet om å vurdere om GKF's nektelse av å motta koniske er forbudt etter konkurranseloven § 11. Det bes også om at Konkurransetilsynet vurderer mulighetene for å gi påpekning etter konkurranseloven § 9 første ledd bokstav e.
- (8) Det er opplyst at det pågår en tvist for domstolene mellom Sibi AS og GKF vedrørende GKF's plikt etter gravferdsloven å ta imot Sibi AS sine kister.³ GKF fikk medhold i tingretten, men saken er anket til lagmannsretten. Sibi AS har også henvendt seg til Fornyings- administrasjons- og kirkedepartementet med anmodning om at departementet ikke godkjenner Hunn krematorium så lenge krematoriet ikke tar imot kister som oppfyller gravferdsforskriftens krav.

Konkurransetilsynets vurdering

- (9) Konkurransetilsynet kan pålegge foretak eller sammenslutninger av foretak som overtrer forbudene i konkurranseloven §§ 10 og 11 å bringe overtredelsen til opphør, jf. konkurranseloven § 12 første ledd.
- (10) Konkurransetilsynet mottar svært mange henvendelser om påståtte overtredelser av konkurranseloven § 10 og § 11. Konkurransetilsynet har ikke ressurser til å realitetsbehandle alle disse henvendelsene, og har adgang til å avslå en anmodning om påbud om opphør på bakgrunn av en prioritetsvurdering, jf. konkurranseloven § 12 tredje ledd. Konkurransetilsynet har således en betydelig skjønsmessig adgang til å prioritere sine ressurser og derved hvilke saker det finner hensiktsmessig å ta opp til behandling.
- (11) Konkurransetilsynet har etter en konkret helhetsvurdering ikke funnet grunnlag for å prioritere ytterligere ressurser til videre behandling av saken. I denne vurderingen har tilsynet sett hen til sakens omfang, betydning og de ressurser som vil være påkrevd for å ta endelig stilling til om konkurranselovens forbudsbestemmelser er overtrådt. Tilsynet har i vurderingen også hensyntatt den betydelige saksmengden som for tiden er til behandling.
- (12) Konkurransetilsynet gjør oppmerksom på at personer/foretak som mener seg rammet av en overtredelse i strid med konkurranseloven §§ 10 og 11 selv kan forfølge forholdet ved å reise sak for domstolene. Klager er således ikke avhengig av at Konkurransetilsynet involverer seg i saken og eventuelt griper inn for å beskytte seg mot en overtredelse.
- (13) Konkurransetilsynet er, til tross for beslutningen om ikke å prioritere ytterligere ressurser til å forfølge denne saken, takknemlig for å motta henvendelser som kan bidra til å øke tilsynets markedskunnskap, herunder vise hvordan et marked fungerer.
- (14) Avgjørelsen kan påklages innen tre uker, jf. konkurranseloven § 12 tredje ledd. En eventuell klage stiles til Fornyings- administrasjons- og kirkedepartementet, men sendes til Konkurransetilsynet.

Konkurransetilsynets påpekningssadgang etter konkurranseloven § 9 første ledd bokstav e

- (15) Konkurransetilsynet kan med hjemmel i konkurranseloven § 9 første ledd bokstav e påpeke konkurranseregulerende virkninger av offentlige tiltak. Bestemmelsen innebærer at Konkurransetilsynet kan foreslå endringer i vedkommende regulering som vil kunne ha positive konkurransemessige virkninger. Det foreligger imidlertid ingen plikt for tilsynet til å fremme slike forslag⁴ og tilsynet har dermed en betydelig skjønnsadgang ved vurderingen av om påpekning skal benyttes.

³ Forskrift 10. januar 1997 nr. 16 til lov om kirkegårder, kremasjon og gravferd (gravferdsloven) § 29 og 30 oppstiller generelle krav til utformingen av kister for kremasjon. Sibi AS sine koniske kister oppfyller disse kravene.

⁴ Ot. prp. nr 6 (2003-2004) side 224.

- (16) I tråd med ovennevnte prioriteringshensyn, finner tilsynet ikke grunn til å gi påpekning i nærværende sak. Anmodningen om påpekningen avslås derfor.
- (17) Avslag på anmodning om påpekning etter konkurranseloven § 9 første ledd bokstav e kan ikke påklages.

Med hilsen

Eivind Stage (e.f.)
seksjonsleder

Anette Østmo Farstad
førstekonsulent

Mottakere:
Advokatfirmaet Vogt & Wiig AS
Postboks 1213 Sentrum 5811

BERGEN

